158299 ـ پوشیدن حریر طبیعی و یا نشستن و خوابیدن بر آن برای مرد حرام است

سوال

همسرم می‌خواهد برای تخت خواب روکشی از حریر بخرد. آیا برای من خوابیدن روی آن جایز است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

همانطور که پوشیدن حریر طبیعی برای مرد جایز نیست، نشستن یا خوابیدن یا کشیدن حریر بر روی خود نیز برایش جایز نیست؛ زیرا بخاری (۵۸۳۷) از حُذَیفه ـ رضی الله عنه ـ روایت کرده که فرمود: «پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ ما را از پوشیدن حریر و دیبا و نشستن بر آن نهی کردند».

حافظ ابن حجر ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

«این سخن که «و نشستن بر آن» دلیلی است قوی برای کسانی که قائل به منع نشستن بر حریر هستند و این قول جمهور است. ابن وَهْب در جامع خود از سعد بن ابی وَقّاص روایت کرده که فرمود: اینکه بر اخگری بنشینم برایم خوشتر از آن است که بر چیزی از حریر بنشینم» نقل به اختصار.

ابن قیم ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

«اگر این نص هم وارد نشده بود نهی از پوشیدن، به زیر انداختن آن را نیز در بر می‌گرفت، همانطور که انداختن حریر روی خود را نیز شامل می‌شد زیرا این [دو] هم از نظر لغت و هم از نظر شرع، پوشیدن به حساب می‌آید، چنانکه انس می‌گوید: «به سوی حصیری که داشتیم رفتم که به دلیل پوشیدن طولانی سیاه شده بود» به روایت بخاری (۳۸۰) و مسلم (۶۵۸). و اگر این لفظ عام که زیر انداختن را نیز شامل می‌شود نیامده بوده، محض قیاس هم موجب تحریم آن می‌شد» (إعلام الموقعین: ۲/ ۳۶۶).

نووی ـ رحمه الله ـ در «المجموع» (۴/۳۲۱) می‌گوید:

«استفاده از دیبا و حریر برای مرد برای پوشیدن و نشستن بر آن و تکیه دادن به آن و پوشاندن خود با آن و قرار دادن آن به عنوان پرده و دیگر روش‌های استفاده حرام است و در چیزی از این موارد اختلافی نیست جز وجهی منکر که رافعی آن را

نقل کرده که برای مرد نشستن بر روی آن جایز است، اما این وجهی است باطل و غلطی است صریح و در مخالفت با این حدیث صحیح قرار داد. این مذهب ماست. اما [تحریمِ] پوشیدن مورد اجماع است و غیر آن را ابوحنیفه جواز داده و مالک و احمد و محمد شیبانی و داوود [ظاهری] و دیگران بر تحریم آن با ما موافق هستند. دلیل ما حدیث حُذیفه است و دیگر آنکه سبب تحریم پوشیدن در باقی موارد نیز موجود است و اگر پوشیدن آن با وجود نیاز حرام باشد، دیگر موارد [که نیاز به آن کمتر است] من باب اولی حرام است».

در «الموسوعة الفقهية» (۵/ ۲۷۸) آمده است:

فقها بر جایز بودن زیر انداختن حریر برای زنان اتفاق دارند. اما دربارۀ مردان، جمهور مالکیان و شافعیان و حنبلیان بر تحریم آن هستند».

از شیخ صالح الفوزان پرسیده شد: استفاده از لحاف یا روکش‌ها یا زیراندازهای حریر چه حکمی دارد؟

ایشان پاسخ دادند: «استفاده از روکش و زیر انداز حریر برای مردان جایز نیست، زیرا الله آن را برای مردان حرام کرده است».

والله اعلم.

البته این را باید گوشزد کرد که آنچه حرام است، حریر طبیعی است نه حریر مصنوعی. به سؤال شمارۀ (30812) مراجعه کنید.

بر این اساس، اگر این روکش از حریر طبیعی است برای تو جایز نیست که بر آن بنشینی یا بخوابی.

والله اعلم.